

ასივ ვერდიევი: მდინარეებში წყლის დონე იკლებს

ბოლო დროს, გვალვებისა და ცხელი თვეების გამო, ნალექის რაოდენობა შემცირდა, რაც კლიმატის ცვლილებას უკავშირდება. ამ წლის მაისსა და ივნისში მდინარე მტკვარსა და მის შენაკადებში წყლის დონე ჩვეულებრივზე მეტად დაეცა, ვინაიდან შემცირდა წვიმიანი დღეების რაოდენობა. უნდა ითქვას, რომ ადრეულ ივლისშიც არანორმალურად მაღალი ტემპერატურა იყო. ამის გამო, 15 მაისიდან 31 მაისამდე მტკვრის ზედა წელში, გირაგესემენის დასახლებაში წყლის დონე 108 სანტიმეტრით ნაკლები იყო.

ამავე დროს, მდინარე მტკვრის მინგეჩაურის წყალსაცავის ქვემოთ, იველახის დასახლებაში, წყლის დონე 47 სანტიმეტრით, ზარდაბში 127 სანტიმეტრით, სურაში 165 სანტიმეტრით, შირვანში 190 სანტიმეტრით, სალიანში 154 სანტიმეტრით და ნავრუზლუს დასახლებაში 122 სანტიმეტრით შემცირდა. ეს ინფორმაცია ეროვნული ჰიდრომეტეოროლოგიური სამსახურის უფროსმა, ასივ ვერდიევმა, გაავრცელა.

მისივე ინფორმაციით, მიუხედავად იმისა, რომ გირაგესემენის დასახლებაში წყლის დონემ ივლისში დაიკლო; წყლის დონე მერყეობდა, ეს კი განპირობებული იყო მინგეჩაურის წყალსაცავიდან წყლის გამოშვებით. ამავე დროს, წყლის მოხმარების მაჩვენებელმა დაიკლო სხვადასხვა წლებში. მიმდინარე წელს, მოხმარების დაკლება ნაკლებია წინა წლებთან შედარებით, თუმცა, მსგავსი სიტუაცია 2001 წელსაც მოხდა. საქართველოში, თურქეთსა და აზერბაიჯანში წყლის მოხმარების მოთხოვნის ზრდა იმას ნიშნავს, რომ წყალი მტკვრიდან უნდა ავიდეთ, რომელიც მასზე გავლენას ახდენს.

საუბედუროდ, ყველგან გვხვდება ისეთი სიტუაცია, როცა ტექნიკური მიზნებისთვის სასმელად ვარგისი, სუფთა წყალი გამოიყენება.

მდინარე მტკვარში წყლის დონე იკლებს. წყლის დონის კლება მდინარის დინების სიჩქარის კლებასაც ნიშნავს, რის გამოც, როცა ჩრდილო-აღმოსავლეთის ქარი უბერავს, მდინარეს ზღვის შესართავთან, შესაძლოა, მლაშე წყალი შეერიოს.

მდინარე მტკვარი თურქეთსა და საქართველოს ჩაუვლის და მისი დაბინძურება ხდება. ამ პრობლემის მოსაგვარებლად ორივე ქვეყანამ წყლის გასაწმენდი საშუალებები უნდა ააშენონ, რომლებიც საერთაშორისო სტანდარტებს დააკმაყოფილებს.

მდინარის კალაპოტში წყლის დონის კლება წყლის ეკონომიურად და ეფექტურად გამოყენების მთავარი მანიშნებელი უნდა იყოს.

ANA SİHİBİ / CƏMİYYƏT

CƏMİYYƏT

Asif Verdiyev: Çaylarda sululuq azalıb

02.07.2020 (02:02)

A⁻ A⁺

Bölmənin digər xətləri

Bakı, 2 iyul, AZERTAC

Son dövrlərdə iqlim dəyişmələri şəraitində yağıntıların miqdarının nəzərə alınmayacaq dərəcədə azalması, ilin isti aylarında quraqlıq dövrünün davamiyyətinin artması notcosində ölkə çaylarında sululuğun azalması müşahidə edilir. Bu ilin may və iyun aylarında ölkə ərazisinə düşən yağıntıların miqdarının normadan az olması, iyun ayının əvvəlində anomal istilərin müşahidə edilməsi ilə əlaqədar Kür çayında, həmçinin ona tökülən digər çaylarda sululuq azalıb. Bunun nəticəsində may ayının 15-dən başlayaraq 31-dək Kür çayının yuxarı axınında, yeni Qırağkəsəmən məntəqəsində suyun səviyyəsi 108 santimetr azalıb. Eyni zamanda, Kür çayının Mingəçevir su anbarından aşağıda, Yevlax məntəqəsində suyun səviyyəsində 47, Zərdəbdə 127, Sırrada 165, Şirvanda 190, Salyanda 154, Araz çayının Novruzlu məntəqəsində isə 122 santimetr azalma müşahidə olunub.

AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin baş hidroloqu Asif Verdiyev məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, iyunda Qırağkəsəmən məntəqəsində suyun səviyyəsinin azalması davam etsə də, Mingəçevir su anbarından buraxılan suyun miqdarının bir qədər artırılması ilə əlaqədar aşağı axında suyun səviyyəsinin tədricən qeydə alınıb. "Ümumiyyətlə, çoxillik müşahidələrə görə, Kür çayının aşağı axınında yay dövründə hava şəraitinin yağmursuz və isti keçməsi, eyni zamanda, suya olan tələbatla əlaqədar ayrı-ayrı illərdə səviyyənin azalması müşahidə edilib. Builki azalma isə ötən illərlə müqayisədə bir qədər çox olsa da, buna yaxın və oxşar vəziyyət 2001-ci ildə də qeydə alınıb.

Suya olan tələbatın ödənilməsi üçün çoxlu miqdarda su ehtiyatlarından həm qonşu Gürcüstan və Türkiyədə, həm də Azərbaycanda istifadə edilməsi Kür çayından daha çox su götürülməsinə səbəb olur ki, bu da mövcud vəziyyətə təsir göstərir.

Təəssüf ki, biz hər yerdə şirin sudan texniki məqsədlər üçün istifadənin şahidi oluruq.

Kürün suyu azalıb. Bu da su qıtlığı kimi kompleks problemlərlə səciyyələnir. Belə ki, Kürün suyunun səviyyəsinin azalması, onun axınının sürətinin azalmasına gətirib çıxarır ki, bu da öz növbəsində şimal-şərq küləyi gücləndiyi zaman dəniz suyunun çayın macrasına daxil olmasına səbəb olur.

Kür çayı Türkiyə və Gürcüstanın ərazisindən axaraq çirkənlənməyə məruz qalır. Su ehtiyatlarından istifadə olunması ilə bağlı problem həll olunması üçün hər bir region dövləti tərəfindən beynəlxalq tələblərə cavab verən sığmazlıqçı qurğuların tikilməsi və suqoruyucu texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı tədbirlərin görülməsi vacibdir.

Ölkə başçısının müvafiq Sərəncamına əsasən su ehtiyatlarının idarə olunması üzrə dövlət komissiyası yaradılıb. Bu, su ehtiyatları ilə bağlı məsələnin ciddiliyini göstərməklə bərabər, su ehtiyatlarından qənaətlə və səmərəli istifadə olunmasına təkan yaradacaq.

Çayların suyunun azalması sudan qənaətlə və səmərəli istifadə olunmasına bir signal olmalıdır".

© Materiallardan istifadə edərkən hiperlinklə istinad olunmalıdır

წვიმების გამო, მდინარეებში წყლის დონემ მოიმატა

წვიმიანი ამინდების გამო, მდინარეების - ზაიაძის, კურაქისა და დასტაფურჩაში, რომლებიც მცირე კავკასიონში მიედინებიან, წყლის დონემ იმატა.

მდინარე დასტაფურჩაი, რომელიც მდინარე განჯის შენაკადია, დატბორილი იყო. ეს ინფორმაცია ასივ ვერდიევმა, ეროვნული ჰიდრომეტეოროლოგიური სამსახურის ჰედროლოგიის ცენტრის დირექტორმა, გაავრცელა.

მან ასევე აღნიშნა, რომ დიდი კავკასიონიდან მომდინარე მდინარეების: აირიჩისა და კიშჩაის კალაპოტებშიც მოიმატა წყლის დონემ. დაიტბორა მდინარე აირიჩიც.

„ვინაიდან ორივე მდინარე მდინარე განიხში ჩედინება, ამ უკანასკნელის კალაპოტშიც მოიმატა წყლის დონემ. აქვე უნდა აღვნიშნო, რომ ხანგრძლივი გვალვების შემდეგ, მთის მდინარეების კალაპოტებში წყლის დონემ მოიმატა, რამაც თავისებური გავლენა მოახდინა მდინარე მტკვარსა და განიხში წყლის დონეზე.“

Yağışların yağması çaylarda sululuğun artmasına səbəb olub

12 İyul 2020, 16:35

Ötən gün ərzində ölkə ərazisinə yağın yağışlar nəticəsində Kiçik Qafqazın ərəzindən axan Zəyəmçay, Kürəkçay və Dəstəfurçay çaylarında sululuğun artımı müşahidə edilib. Gəncəçayın sol qolu olan Dəstəfurçay çayında sel hadisəsi qeydə alınıb. Bunu jurnalistlərə açıqlamasında Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin Hidrologiya Mərkəzinin direktoru Asif Verdiyev bildirib.

O qeyd edib ki, Böyük Qafqazın cənub yamacından axan Əyriçay, Kişçay çaylarında da sululuğun artımı müşahidə edilib. Əyriçay çayında sel hadisəsi qeydə alınıb.

"Həmin çaylar bərbəşə Qanıx çayına töküldüyü üçün Qanıx çayında da sululuğun artımı baş verib. Qeyd edim ki, uzun müddət davam edən quraqlıqdan sonra yağışların yağması dağ çaylarında sululuğun artmasına səbəb olub ki, bu da nisbətən Kür və Qanıx çaylarına öz təsirini göstərib".

A.Verdiyevin sözlərinə görə iyulun 18-dək qeyri sabit hava şəraitinin davam edəcəyi, aralıq yağış yağacağı, bəzi yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı gözlənilir ki, nəticədə çaylarda yenidən sululuğun artacağı və bəzi dağ çaylarında qismüddətli daşqın və sel keçəcəyi ehtimal olunur.

Paylaş

Təbii sərvətlərini

Milli parklar

Qoruqlar

Yasaqlıqlar

Şəhərlə qazıntılar

Şəhərlə sular

Yeraltı sular

Mineral sular

Termal sular

Heyvanat aləmi

Bitki aləmi

Palçıq vulkanları

Təbiət abidələri

Ekoloji siyasət

Global ətraf mühit pr

Ekoloji vəziyyət

Ekoloji siyasət

Dövlət proqramları

Beynəlxalq əməkdaş

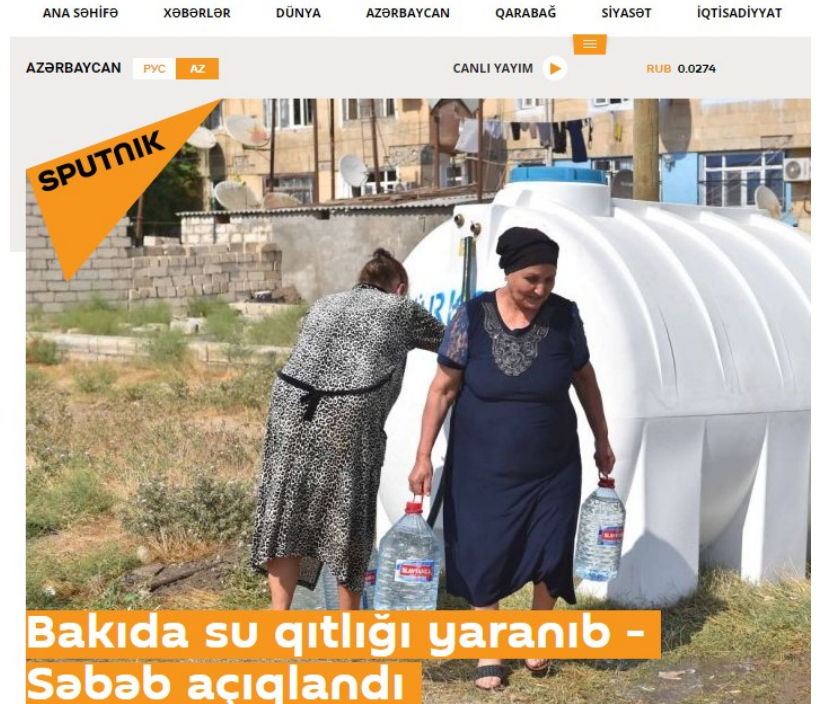
<http://eco.gov.az/az/nazirlik/xeber?newsID=11185>

ბაქოს ზოგიერთი უბანი, რომელიც აქამდე 24-საათიან რეჟიმში მარაგდებოდა, წყალს ღამით აღარ იღებს

დედაქალაქის ზოგიერთ ადგილში მოსახლეობას წყალი შეფერხებით მიეწოდება. ბინაგადის რაიონის მაცხოვრებლები ამბობენ, რომ ადრე წყალი 24 საათის განმავლობაში მიეწოდებოდათ, თუმცა, ბოლო დროს მიწოდება შუალამის 12 საათზე წყდება. წყლის მოწოდება დილიდან ახლდება.

კომპანია Azersu-ს წარმომადგენელმა, ანარ ჯაბრაილიმ „სპუტნიკ აზერბაიჯანს“ უთხრა, რომ წყლის პრობლემა მთელს ქვეყანაშია:

„მოსახლეობამ ეს უნდა გაითვალისწინოს. კომპანია წყლის მიწოდების რეჟიმს ასე არეგულირებს. ამჟამად ღამით წყლის მიწოდება დროებით შევუჩერეთ ისეთ დასახლებებს, სადაც აქამდე 24 საათი ვაწვდიდით წყალს. წყალს რეზერვუარში ვაგროვებთ, რომ დღის განმავლობაში მოვამარაგოთ. „ზაფხულის სეზონისა და ახალი კორონავირუსის პანდემიის გამო, წყლის მოხმარების დონემ 38 პროცენტით მოიმატა.“

XƏBƏRLƏR 19:24 13.07.2020 Qısa URL

27 0 0

Əvvəllər 24 saat fasiləsiz su verilən ərazilərdə gecə saatlarında suyun verilməsi dayandırılır, su anbara toplanır

BAKİ, 13 iyul — Sputnik. Paytaxtın bəzi rayonlarında su fasilələrlə verilir.

Bineqedi rayon sakinlərinin sözlərinə görə, əvvəllər əraziyə su 24 saat verilsə də, son zamanlar gecə saat 00.00-da suyun verilməsi dayandırılır. Bir də su səhər saatlarında verilir.

“Azersu” ASC-nin mətbuat katibi Anar Cəbrayılı [Sputnik Azərbaycan](#)-a açıqlamasında bildirib ki, buna səbəb bütün ölkədə su problemi yaşanmasıdır: “Vətəndaşlar bunu nəzərə almalıdır. “Azersu” rejim tənzimləmələri həyata keçirir. Bu səbəbdən də əvvəllər 24 saat fasiləsiz su verilən ərazilərdə gecə saatlarında suyun verilməsini dayandırır, suyu anbara toplayır ki, gündüz saatlarında verə bilsin. Bunu abunəçilər nəzərə almalıdır”.

Xatırladaq ki, yay fəslə olması və ölkədə pandemiya olması ilə əlaqədar olaraq, suyun istifadəsi 38 faiz artıb.

<https://sputnik.az/news/20200713/424425499/su-fasilerle-verilir-sebeb-aciqlandi.html>

შაჰინ მუსტაფაევი: „ქვეყანაში წყლის მწვავე დეფიციტია“

აზერბაიჯანში წყლის რესურსების ნაკლებობაა. მდინარეებში წყლის დონე იკლებს. ამ ფაქტორებს ემატება კლიმატის ცვლილება, ტემპერატურის მატება, მეზობელ ქვეყნებში ზედაპირული წყლების დონისა და ნალექების მოცულობის კლება.

მეორე მხრივ, წყლის მოხმარების მაჩვენებლის ზრდამ, მის მარაგებზე მოახდინა უარყოფითი გავლენა. ეკონომიკის, სოფლის მეურნეობის, საძოვრების, სარწყავ და სასმელ წყალზე მოთხოვნილების ზრდამ განაპირობა მასზე მოთხოვნის ზრდა და მარაგების შემცირება. ეს ინფორმაცია აზერბაიჯანის პრემიერ-მინისტრის მოადგილემ, შაჰინ მუსტაფაევმა განაცხადა მინისტრთა კაბინეტის შეხვედრაზე, სადაც 2020 წლის პირველი ნახევრის სოციო-ეკონომიკური განვითარების დეტალები განიხილეს.

„წყლის რესურსებთან დაკავშირებით სიტუაცია განსაკუთრებით მწვავეა. ამ მომენტში, წყლის მთავარი რეზერვუარების ტევადობაა 20.5 მილიარდი კუბური მეტრი მოცულობის წყალი, რომელიც მკვეთრად მცირეა წინა წლის მარაგებთან შედარებით - ამჟამად მხოლოდ 11.3 მილიარდი კუბური მეტრი წყალია დარჩენილი, რომელთაგანაც 8.6 მილიარდი კუბური მეტრი ვეღარ გამოიყენება. მიუხედავად იმ ზომებისა, რაც აზერბაიჯანის მთავრობამ მიიღო შარშან, მათ შორის, ააშენა ტახტაკორპუს, შამკირჩაის, ჰეიდარ ალიევის რეზერვუარი ნახჩივანში, ოგუზ-გაბალა-ბაქოს მილსადენი და სხვა პროექტები, წყლის მწვავე უკმარისობა მაინც გვაქვს,“ - აღნიშნა მან.

Azərbaycanca - Русский - English

REPORT
INFORMASIYA AGENTLIYI

Əsas xəbərlər Son xəbərlər Siyasət İqtisadiyyat Cəmiyyət İdman Mədəniyyət Dİ

Baş səhifə > İnfrastruktur > Şahin Mustafayev: "Ölkədə kəskin su çatışmazlığı müşahidə edilir"

Şahin Mustafayev: "Ölkədə kəskin su çatışmazlığı müşahidə edilir"

İNFRASTRUKTUR

15 İyul, 2020 • 22:49

SON

12:14 "Zirə keçir" FUTBOL

12:05 Dövlət vəziri qeyd etdi HƏR

12:05 Azərbaycanın artıq enerji ENERJİ

11:42 Rusiya min RƏGİ

11:41 Ermənistan DƏG

11:38 Fotomax DƏG

11:38 Bu işi şirkət BİZN

11:36 Klut Federasiyası FUTBOL

11:35 Video keçi payı HAD

11:35 Azərbaycan ENERJİ

Report.az

"Azərbaycanda su ehtiyatlarının az olması, iqlim dəyişməsi və orta temperaturun yüksəlməsi, qonşu ölkələrdən daxil olan yerüstü su ehtiyatlarının, çaylarda suluğun və yağıntıların əhəmiyyətli dərəcədə azalması, digər tərəfdən ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafı, əkin sahələrinin, suvarma və içməli su təchizatı üzrə şəbəkələrin genişləndirilməsi nəticəsində suya tələbatın artması son illərdə ölkədə su çatışmazlığını şərtləndirib".

"Report" xəbər verir ki, bunu Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2020-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasda **Baş Nazirin müavini Şahin Mustafayev** bildirib.

"Bu baxımdan, xüsusilə cari ildə ölkənin su ehtiyatları sahəsində gərgin vəziyyət yaranmışdır. Hazırda əsas su anbarlarında 20,5 milyard kubmetr tutuma qarşı əvvəlki illərdən kəskin aşağı səviyyədə - cəmi 11,3 milyard kubmetr su mövcuddur ki, bunun 8,6 milyard kubmetri ölü həcmdir.

Sizin rəhbərliyinizlə əvvəlki illərdə böyük həcmdə işlərin həyata keçirilməsinə, ehtiyat tədbirlərinin görülməsinə, məsələn, Təxtakörpü, Şəmkirçay, Naxçıvanda Heydər Əliyev (Vayxır) su anbarlarının, Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin və sair layihələrin inşa edilməsinə baxmayaraq, hazırda kəskin su çatışmazlığı müşahidə edilir", - deyə o, qeyd edib.

Bizim Telegram kanalımıza abunə olun

მტკვარი კვდება: სიტუაციამ კრიტიკულ ნიშნულს მიაღწია

მტკვრის დელტაში, სადაც მდინარე კასპიის ზღვას უერთდება, ზღვის წყალი მდინარის კალაპოტში შედის და ეს სიტუაცია უფრო და უფრო მწვავდება. დასაწყისში ეს პრობლემა მხოლოდ 7 სოფელში იყო, მათ შორის, ქალაქ ნეფტჩალაში, მაგრამ ახლა უკვე ზღვის წყალი მდინარის კალაპოტს 60 კილომეტრის ზემოთაც აღწევს.

ეს იმას ნიშნავს, რომ მლაშე წყალმა სოფელ აშაგი სურასა და სოფელ არაზლარდაშბეილამდეც მიაღწია, რომელიც სალიანის რეგიონში მდებარეობს. ახლა ნეფტჩალას სასმელი წყლის პრობლემა აქვს.

ამ რეგიონში უკვე 20 წელამზიდი სატვირთო შეიყვანეს, რათა მოსახლეობას სასმელი წყალი მიაწოდონ. ეს სატვირთოები წყალს სალიანში იღებენ და ნეფტჩალაში მიაქვთ. თუმცა, მტკვრის წყალი იმდენად მლაშეა, რომ მას საქონელიც კი ვეღარ სვამს. ფერმერები იძულებულნი იყვნენ, ბამბის მინდვრები მლაშე წყლით მოერწყათ. ექსპერტები ამბობენ, რომ მტკვარში წყლის დონე მინიმუმ ნიშნულზე დაეცა, რაც გვალვიანი წლის ბრალია.

მდინარე საერთოდ აღარ დარჩა კალაპოტში. მდინარის ქვედა წელში, სადაც ის კასპიის ზღვას უერთდება, ზღვის წყალი მდინარის კალაპოტში თავისუფლად შემოედინება და მის ადგილს იკავებს.

შემდეგი რეგიონი, რომელსაც ეს პრობლემა ეხება, სალიანის რეგიონია. წყლის გამარილიანება მდინარის კალაპოტის იმ ნაწილშიც მიმდინარეობს, რომელიც სოფელ არაზლარდაშბეილის ჩაუვლის. ექსპერტების თქმით, პრობლემების თავიდან ასაცილებლად, მდინარის დელტაში ხელოვნური ბარიერები უნდა ააგონ, ან მინგეჯურის წყალსაცავიდან მტკვარში უფრო მეტი წყალი უნდა ჩაუშვან. თუ საჭირო ზომები დროზე არ იქნა მიღებული, ამ რეგიონებში სიტუაცია კატასტროფულ ნიშნულს მიაღწევს.

Kür "can verir": Vəziyyət kritik həddə çatıb - VİDEOREPORTAJ

Kürün deltasında Xəzər dənizinin suyu çaya qovuşaraq, hələ də "irəliləmək"ə davam edir. İlk günlər bu problem Neftçala şəhəri də daxil olmaqla, yeddi kənddə yaşanırırsa, indi isə artıq dəniz suyu Kür boyunca 60 kilometr məsafədən çox çaya qarışıb.

Bu, o deməkdir ki, Neftçalanın sonuncu yaşayış məntəqəsi olan Aşağı Surra kəndindən keçərək, Salyan rayonunun Ərəbqardaşbəyli kənd ərazisində gəlib çatıb. İndi Neftçalada içməli su problemi yaşanır.

Doğrudur, şəhər əhalisini içməli su ilə təmin etmək üçün rayona 20-dən çox su maşını cəlb edilib. Həmin maşınlar Salyan ərazisindən su götürərək Neftçalaya daşıyır. Ancaq Kürün suyu o qədər şorlaşıb ki, hətta mal-qara onu içmir. Təsərrüfat sahibləri isə susuzluqdan yanan pambıq sahələrini şorlaşmış su ilə suvarmaq məcburiyyətində qalıblar.

Mütəxəssislər hesab edir ki, bu il havaqlı quraq keçdiyindən Kür çayında suyun səviyyəsi minimum həddən də aşağı düşüb. Çayda axar tamamilə dayanıb. Çayın ən çökək yeri olan Xəzərə tökülən hissəsində dəniz sularına qarışaraq, geri axmağa başlayıb. Digər tərəfdən, illəşvuran gəmilərlə dildirildirmə işləri aparıldığından dənizin suyu çaya asanlıqla girə bilir.

Növbə isə Salyanıdır. Kür çayının rayonun Ərəbqardaşbəyli kəndi ərazisindən keçən hissəsində şorlaşma müşahidə olunur. Mütəxəssislərin fikrincə, problem yaşanmasın deyə, Kürün deltasında süni maneələr yaratmaqla çayın səviyyəsi ya qaldırılmalı, ya da Mingəçevir su anbarından buraxılan suyun həcmi artırılmalıdır. Əgər vaxtında

<https://oxu.az/society/406539>